

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

14 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Vladimir Timofti,

Judecători – Victor Boico, Nadejda Toma,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către condamnatul Frumusachi Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2018, în cauza penală în privința lui

*Frumusachi Ion XXXXX născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță:

de la 24.04.2017 - până la 29.12.2017

instanța de recurs:

de la 19.01.2018 - până la 06.06.2018

instanța de recurs ordinar:

de la 12.09.2018 – până la 14.11.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală, legal executată.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 29 decembrie 2017, Frumusachi Ion XXXXX, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 750 (șapte sute cincizeci) unități convenționale, ce constituie 37500 (treizeci și șapte mii cinci sute) lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe termen de 3 (trei) ani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la 23 februarie 2017 în jurul orelor 21.40, Frumusachi Ion deținând permis de conducere valabil pentru categoria de vehicul condus, fiind în stare de

ebrietate alcoolică cu grad avansat, conștientizând caracterul prejudiciabil al faptei sale ca rezultat al conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, intenționat a condus automobilul de modelul „XXXXX” cu numărul de înmatriculare „XXXXX” până când a fost stopat de poliția de patrulare și supus testării alcoolscopice. Conform rezultatului alcotestului Drager, concentrația de alcool în aerul expirat de către Frumusachi Ion, constituia 0,49 mg/l.

3. Împotriva sentinței pronunțată integral la 29 decembrie 2017, la data de 04 ianuarie 2018, a declarat recurs inculpatul Frumusachi Ion, prin care a solicitat casarea totală a sentinței cu dispunerea achitării pe învinuirea adusă acestuia, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii.

3.1. În susținerea recursului, inculpatul a expus următoarele:

- deși, în mod formal, instanța a redat în conținutul sentinței declarațiile inculpatului, acestea nu au fost în niciun mod analizate, dar respinse prin prisma unei: idei anoste;

- în acest context, provoacă revoltă și indignare, modul în care instanța de fond a apreciat declarațiile inculpatului drept inferioare față de declarațiile martorului Mocanu Octavian și a martorului Gafenco Ruslan, cu calitate de persoane interesate în finalul cauzei, în condițiile în care probe obiective despre acțiuni de consum de băuturi alcoolice din partea inculpatului administrate și examinate nu au fost;

- la data de 23.02.2017, când a fost declanșată procedura de testare alcoolscopică a lui Frumusachi Ion, ultimul nu a semnat nici un act drept motiv a invocat că nu cunoaște ce este scris în acele hârtii deoarece știe a scrie și a citi doar cu litere din grafia chirilică, concomitent i-a fost lezat și dreptul la apărare, nefiind informat că dispune de dreptul de a fi asistat de un avocat în asemenea situație;

- invocând prevederile art.1 alin.(2), și alin. (3) Cod de procedură penală, a indicat că pentru a-i incrimina lui Frumusachi Ion săvârșirea infracțiunii prevăzută de articolul 264/1 al.(1) Cod penal, este necesar ca fapta sa să întrunească cumulativ elementele componente de infracțiune. Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la alin. (1) art. 264/1 Cod penal îl formează relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier, sub aspectul prohibiției impuse conducătorilor mijloacelor de transport să conducă în stare de ebrietate. Din acest punct de vedere, potrivit lit. a) pct.14 al Regulamentului Circulației Rutiere, conducătorului de vehicul îi este interzis, să conducă vehiculul în stare de ebrietate care provoacă

reducerea reacției. În ce privește latura obiectivă a infracțiunii date, ea se exprimă în fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea de conducere a mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat. Astfel, fapta prejudiciabilă se exprimă în acțiunea de conducere în condiții ilicite a mijlocului de transport, caracterul ilicit rezultând din nerespectarea obligației pe care o are conducătorul mijlocului de transport, de a evita starea de ebrietate alcoolică cu grad avansat;

- atât în cadrul efectuării acțiunilor de urmărire penală cât și în cadrul ședinței de judecată martorul Mocanu Octavian a făcut referință la două persoane care erau prezente în procesul de testare a lui Frumusachi Ion și care ulterior au semnat procesul-verbal întocmit ca rezultat a contravenției, însă la demersul inculpatului și al apărării de a fi citați și ulterior audiați, instanța de judecată nemotivat și neargumentat a refuzat de a fi admisă citarea și audierea martorului indicat în procesul-verbal cu numele Căldare;

- un alt aspect important sunt declarațiile inculpatului privitor la tratamentul prescris în acea perioadă și care acesta la administrat, intră în strictă contradicție cu starea de ebrietate, datorită reacțiilor adverse pe care puteau să le provoace medicamentele administrate împreună cu alcoolul.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2018, a fost respins recursul declarat cu menținerea sentinței.

4.1. În susținerea soluției emise, instanța de recurs a menționat că prima instanță just a apreciat că pe cauză sunt suficiente probe directe, utile și veridice, care în ansamblu coroborează între ele și care confirmă pe deplin vinovăția inculpatului în fapta reținută în sarcina lui.

În opinia instanței de recurs, soluția primei instanțe se bazează pe probele cercetate în cadrul procesului judiciar, și anume: declarațiile martorilor Mocanu Octavian și Gafenco Ruslan, precum și prin probele scrise anexate la materialele cauzei penale, verificate de către instanța de fond și suplimentar de către instanța de recurs, cu consemnarea lor în procesul-verbal al ședinței de judecată, printre care: raportul agentului constatator Gafenco Ruslan întocmit la 23 februarie 2017 ora 21:55; alcotestul Drager nr.2250 din 23 februarie 2017, cu rezultatul 0,49 mg/l alcool în aerul expirat de Frumusachi Ion; procesul-verbal de audiere a martorului Gafenco Ruslan; procesul-verbal de audiere a martorului Mocanu Octavian; proces-verbal de confruntare din 21 martie 2017 între Gafenco Ruslan și Frumusachi Ion; procesul-verbal de confruntare din 21

martie 2017 între Mocanu Octavian și Frumusachi Ion; proces-verbal de examinare a obiectului CD disc din 10.03.2017 cu fototabel; declarațiile martorului Mocanu Octavian din 18.08.2017 date în ședința instanței de fond; declarațiile martorului Gafenco Ruslan din 18.08.2017 date în ședința instanței de fond; declarațiile inculpatului Frumusachi Ion din 01.11.2017 date în ședința instanței de fond.

În opinia instanței de recurs, probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate de art.101 CPP, adică sunt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza sentinței de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrând pe deplin vinovăția inculpatului în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

Instanța de recurs a considerat că, nu pot fi reținute afirmațiile invocate în recursul declarat, precum că sentința instanței de fond este ilegală și nemotivată, deoarece aceste afirmații se combat prin ansamblul de probe cercetate atât de instanța de fond, cât și suplimentar de instanța de recurs, fiind reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată. Instanța de fond a făcut analiza probelor cercetate, iar concluziile făcute privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii reținute rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele.

De asemenea instanța de recurs a respins ca fiind neîntemeiată și afirmația invocată, că în acțiunile inculpatului nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și anume că lipsește legătura de cauzalitate între conducerea mijlocului de transport și starea de ebrietate. Conducerea mijlocului de transport reprezintă o acțiune continuă care începe din momentul punerii în mișcare a motorului și se sfârșește odată cu stoparea acestuia. Prin stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat se înțelege starea persoanei care are concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de la 0,3 mg/l și mai mult. În acest aspect Colegiul penal a indicat că potrivit rezultatului testării cu alcotestul Drager în aerul expirat de inculpatul Frumusachi Ion a fost constatat 0,49, mg/l (f.d.8), iar faptul că ultimul a refuzat de a semna procesul-verbal de testare alcoolică nu-l scutește de răspunderea penală care survine pentru comiterea infracțiunii incriminate. Reieșind din cele expuse sa constatat cu certitudine legătura de cauzalitate între conducerea mijlocului de transport și starea de ebrietate a inculpatului Frumusachi Ion.

Instanța de recurs a respins și afirmația invocată în recursul declarat cu referire la faptul, că testarea a fost efectuată cu grave încălcări,

colaboratorii de poliție nu au verificat starea funcțională a aparatului, nu au informat subiectul despre faptul că urmează a fi testat la existența vaporilor de alcool în aerul expirat; nu au explicat persoanei testate procedura testării alcoolscopice, nu au respectat instrucțiunile privind ordinea testării alcoolscopice și normele sanitaro-igienice, desigilând dispozitivul de protecție (muștiucul) în prezența examinatului, nu au explicat subiectului dreptul de a contesta, în caz de dezacord, rezultatul testării alcoolscopice, acte care au fost înlăptuite ilegal și urmau a fi recunoscute nule, în acest aspect instanța indicând că, verificând materialele cauzei nu au fost stabilite abateri de la procedura penală atât la efectuarea urmăririi penale, cât și la examinarea cauzei în instanța de fond.

Concomitent instanța de recurs a menționat că potrivit procesului-verbal de informare a învinuitului Frumusachi Ion și apărătorului Adriana Popescu despre terminarea urmăririi penale și prezentarea materialelor pe cauza penală din 12.04.2017, după luarea de cunoștință de materialele urmăririi penale (f.d.59), inculpatul Frumusachi Ion a indicat că nu recunoaște vina și a solicitat încetarea urmăririi penale, însă ultimii nu au invocat careva obiecții și nici încălcarea prevederilor procedurale.

Instanța de recurs a apreciat ca neîntemeiat și argumentul invocat de către inculpat referitor la faptul, că din declarațiile martorilor Mocanu și Gafenco concluzionează, că aceștia nu au întreprins careva măsuri legale de a-l informa pe el despre dreptul de a fi examinat și la o instituție medicală-cerință invocată și în Regulament.

În acest aspect instanța de recurs a indicat că potrivit declarațiilor martorilor Mocanu Octavian și Gafenco Ruslan, care au fost audiați în instanța de fond, declarațiile cărora au fost suplimentar verificate în ședința instanței de recurs rezultă cu certitudine faptul, că după trecerea testării alcoolscopice cu aparatul Drager, inculpatul Frumusachi Ion a fost informat despre faptul că dacă nu este de acord cu rezultatele testării poate în termen de 2 ore să treacă proba biologică la sânge, drept de care inculpatul reieșind din materialele cauzei nu s-a folosit (f.d.91-93, 94-96). Martorii Mocanu Octavian și Gafenco Ruslan, spre deosebire de inculpat, au fost preîntâmpinați despre prezentarea, cu bună-știință, a declarațiilor mincinoase, au dat declarații sub jurământ, într-un proces public, astfel declarațiile lor fiind cu valoare probantă.

Subsecvent, instanța de recurs, a considerat că recursul declarat de inculpatul Frumusachi Ion este absolut declarativ, cu relatarea situației în viziunea autorului recursului, iar afirmațiile expuse în recurs sunt

contradictorii circumstanțelor stabilite de către instanța de fond și de recurs pe parcursul judecării cauzei, careva argumente întemeiate în recurs nu sunt invocate.

Astfel instanța de recurs a apreciat ca nefondată și solicitarea inculpatului privind casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, deoarece afirmațiile invocate în recursul declarat nu pot servi temei pentru achitarea inculpatului Frumusachi Ion, vina acestuia fiind demonstrată prin probele analizate, iar negarea vinovăției inculpatului fiind combătută prin ansamblul de probe ce dovedesc vinovăția inculpatului, careva temeiuri de achitare a inculpatului nefiind constatate.

Din considerentele expuse instanța de recurs a statuat că pedeapsa stabilită inculpatului de instanța de fond este echitabilă faptei săvârșite și în corespundere cu împrejurările cauzei și normele legale, apreciind că astfel se va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, iar privarea lui de dreptul de a conduce mijloace de transport pentru un anumit termen va preveni săvârșirea de el a noi fapte penale de această categorie.

5. Împotriva deciziei instanței de recurs, pronunțată integral la 20 iunie 2018, la data de 22 august 2018, a declarat recurs în anulare condamnatul Frumusachi Ion, prin care fără a indica unul din temeiurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea achitării acestuia din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În susținerea poziției, recurentul a expus următoarele:

- după ce a primit decizia, a observat că este indicat anul adoptării 2016 dar în fapt a fost condamnat de către instanța de judecată în anul 2018;

- încă în prima instanță a fost informat că dacă recunoaște vina poate să scrie o cerere de examinare a dosarului în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală, dar deoarece nu se consideră vinovat, nu a depus asemenea cerere. Cu regret instanța de apel însă face trimitere la art. 364¹ Cod de procedură penală, și nu a ținut cont de faptul că nu a depus o asemenea cerere și că nu a recunoscut vina;

- instanța de judecată urma, din oficiu, de a respinge în procesul de apreciere probele ilegal administrate, de a da eficiență principiilor fundamentale ale procesului penal și hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului;

- la data de 23.02.2017, când a fost declanșată procedura de testare

alcooscopică a inculpatului, nu a semnat nici un act drept motiv a invocat că nu cunoaște ce este scris în acele hârtii deoarece știe a scrie și a citi doar cu litere din grafia chirilică, nefiind informat că dispune de dreptul de a fi asistat de un avocat în asemenea situație;

- colaboratorii de poliție, nu au verificat starea funcțională a aparatului, nu l-au informat despre faptul că urmează a fi testat la existența vaporilor de alcool în aerul expirat; nu au explicat persoanei testate, procedura testării alcoolscopice, nu au respectat instrucțiunile privind ordinea testării alcoolscopice și normele sanitaro-igienice, desigilând dispozitivul de protecție (muștiucul) în prezența examinatului, nu au explicat subiectului dreptul de a contesta, în caz de dezacord, rezultatul testării alcoolscopice. Mai mult ca atât, martorul Mocanu și Gafenco, nu au prezentat nici un material video/foto, ce ar confirma că au executat legal procedura de testare;

- consideră, că în virtutea cadrului legal procesual în vigoare la data efectuării acțiunilor menționate, acestea din urmă au fost înfăptuite ilegal. Astfel, careva probe obiective, certe, pertinente, concludente și legale cu privire la vinovăția inculpatului în fapta incriminată, în opinia recurentului, nu au fost administrate.

6. Referință asupra recursului declarat, a fost depusă de către procurorul în secția reprezentarea învinuirii în Curtea Supremă de Justiție, Sergiu Crijanovschi, prin care a solicitat respingerea recursului în anulare, ca neîntemeiat.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Conform art. 6 pct. 44), 22 alin. (3) Cod de procedură penală, art. 4 din protocolul nr. 7 CEDO, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Hotărârea judecătorească irevocabilă, împiedică redeschiderea, reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru

aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

Conform art. 453 alin. (2) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe motivele prevăzute în articolul 453 Cod de procedură penală.

Potrivit art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă conținutul și motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

În pofida acestor prevederi legale, în recursul declarat de către condamnatul Frumusachi Ion, ultimul nu a indicat circumstanțe concrete, considerate a fi un viciu fundamental, raportate la circumstanțele de fapt și de drept conținute în hotărârile contestate, cu indicarea normelor legale care prevăd drepturile și libertățile pretinse a fi esențial încălcate, denumirea acestor drepturi și libertăți, esența încălcărilor respective raportată la normele procesual penale și la alte legi naționale, convenții și tratate internaționale, modul și măsura în care încălcările presupuse ar fi afectat hotărârile atacate, astfel încât acestea să obțină natura unui viciu fundamental capabil să genereze temeiul desființării hotărârii irevocabile atacate, omițându-se completamente argumentarea ilegalității hotărârilor contestate în acest sens și indicarea unor concrete erori de drept la capitolul dat (pct. 5. din decizie).

Decizia Curții de Apel, care a fost pronunțată integral la 20.06.2018, nici în partea constatatoare, nici în partea motivantă, nu conține argumente în vederea aplicării prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, la examinarea cauzei, după cum menționează autorul recursului în anulare.

Reieșind din raționamentele respective, Colegiul penal constată că, recursul în anulare conține argumente ce țin de aprecierea probelor dată de instanțele de judecată și nu întrunește condițiile de conținut prevăzute în articolele specificate, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul în anulare al condamnatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent, or, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului în anulare, dacă se constată că acesta nu îndeplinește cerințele legale de conținut.

Prin urmare, dat fiind că recursul în anulare declarat în speță nu îndeplinește cerințele legale de conținut, el urmează a fi declarat inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 456 alin. (1), 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 1), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul *Frumusachi Ion XXXXX*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 06 iunie 2018, în propria cauză penală, deoarece nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut, prevăzute în art. 429 și 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 13 decembrie 2018.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Victor Boico

Nadejda Toma